

Stedelijke
Wmo-Adviesraad Amsterdam

Aan: Het college van B&W van Amsterdam
t.a.v. wethouder mevr. S. Kukenheim
Stadhuis
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Betreft: Advies Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid “Samen werken aan maatschappelijk herstel”
2021-2025

Amsterdam, 9 april 2021

Geachte mevrouw Kukenheim,

Hierbij het door de gemeente gevraagde advies Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid.

***Introductie**

In de oplegger vraagt u de stedelijke WMO-Adviesraad Amsterdam om onze zienswijze te geven op de uitgezette ambitie, uitgangspunten en speerpunten van het document omtrent dakloosheid.

De ambitie wordt in uw document verwoord in vier speerpunten: Speerpunt 1: Vroegsignalering en vroeginterventie, speerpunt 2: Vergroten aanbod van woonoplossingen, speerpunt 3: Tijdelijke opvang- en woonmogelijkheden en goede ondersteuning op maat en speerpunt 4: Duurzame uitstroom. De input op de speerpunten zal worden beschreven in hoofdstuk 1 van dit document.

Er worden acht uitgangspunten genoemd in het document: 1: Wijkgericht en dichtbij. 2: Focus op tijdelijkheid en ‘housing first’. 3: Inzet op tijdelijke woonmogelijkheden. 4: Speciale aandacht voor economische daklozen, dakloze jongvolwassenen en gezinnen met kinderen. 5: Zelfregie als uitgangspunt. 6: Inzet van ervaringsdeskundigheid. 7: Integrale aanpak vanuit de directies Zorg, Wonen en Werk, Participatie en Inkomen. 8: Doorcentralisatie in samenwerking met de regio. De input op de uitgangspunten zullen worden beschreven in hoofdstuk 2 van dit document.

In hoofdstuk 3 vindt u de conclusie.

*Hoofdstuk 1: De ambitie verwoord in de vier speerpunten.

Speerpunt 1: Vroegsignalering en vroeginterventie.

Gelet op de beoogde werkwijze van de Buurtteams zullen deze teams een cruciale plek innemen in de aanpak van de vroegsignalering en van de vroeginterventie van dakloosheid. Immers door hoog in te zetten op ondersteuning en laagdrempeligheid van de Buurtteams kan dakloosheid worden voorkomen door in te zetten op alle leefgebieden.

Speerpunt 2: Vergroten aanbod van woonoplossingen.

Dit speerpunt vormt wat de stedelijke WMO-Adviesraad Amsterdam betreft de achilleshiel van dit beleidsprogramma. Wij realiseren ons dat woningaanbod een belangrijk aspect is tegen dakloosheid. Tegelijkertijd is de realiteit dat er een spanningsveld bestaat tussen vraag en aanbod van beschikbare woningen. De raad is voorstander van de creatieve woonoplossingen die u voorstelt in het document. De stedelijke WMO-Adviesraad Amsterdam adviseert u om in de lobby naar het Rijk toe dringend te pleiten voor gedeeltelijke dan wel volledige afschaffing van de verhuurdersheffing. Wooncorporaties zouden zo meer financiële ruimte krijgen voor het realiseren van meer bouwplannen. Ook het nieuwe systeem voor sociale huurwoningen met link naar de kostendelersnorm biedt volgens ons perspectief.

Speerpunt 3: Tijdelijke opvang en goede ondersteuning op maat.

Ook hier lijkt ons de inzet van de Buurtteams essentieel om het doel van dit speerpunt, namelijk maatschappelijk en economisch herstel, te kunnen bereiken. De leidraad moet zijn om via maatwerk van ondersteuning door hulpverleners zo spoedig mogelijk weer tot participatie in de maatschappij te komen.

Speerpunt 4: Duurzame uitstroom.

De stedelijke WMO-Adviesraad Amsterdam vindt dat het borgen van terugval een belangrijk onderdeel in het ondersteuningstraject moet blijven. De werkwijze van de "Tien Werkafspraken" zouden in het hulpverleningstraject van de Buurtteams geïntegreerd moeten worden.

Wij begrijpen dat ondanks alle goede en creatieve oplossingen de dakloosheid nooit structureel opgelost zal worden. Het blijft een heet hangijzer wat betreft de politieke kant van het probleem. Wij vinden dat het Rijk het Plan van Aanpak Dakloosheid niet op de gemeentes hoort af te schuiven, maar ook financiële verantwoordelijkheid dient te nemen op dit gebied. De raad vreest dat door een strengere selectie bij de toegang tot de MO/BW keten sommige hulpvragers tussen wal en schip zullen komen te vallen. Wij constateren dat de beoogde ambitie veel haalbaar kan maken, maar dat zal voor een deel ook afhangen van de welwillendheid van het Rijk om (mede) financiële verantwoordelijkheid te nemen. Daarnaast stellen we vast dat de ambitie van dit plan staat of valt met het functioneren van de Buurtteams vanaf april 2021. De Buurtteams als groeimodel ziet de raad wel als een goede insteek.

***Hoofdstuk 2: De 8 uitgangspunten**

Er worden acht uitgangspunten genoemd in het document: 1: Wijkgericht en dichtbij. 2: Focus op tijdelijkheid en 'housing first'. 3: Inzet op tijdelijke woonmogelijkheden. 4: Speciale aandacht voor economische daklozen, dakloze jongvolwassenen en gezinnen met kinderen. 5: Zelfregie als uitgangspunt. 6: Inzet van ervaringsdeskundigheid. 7: Integrale aanpak vanuit de directies Zorg, Wonen en Werk, Participatie en Inkomen. 8: Doorcentralisatie in samenwerking met de regio.

Uitgangspunt 1: Wijkgericht en dichtbij.

De stedelijke WMO-Adviesraad Amsterdam vraagt zich af in hoeverre er communicatie is geweest richting de genoemde doelgroepen in het Masterplan MOBW. Hierover is onvoldoende beschreven. Hoewel de uitrol van de Buurtteams in 2021 geleidelijk zal plaatsvinden is specifieke communicatie naar (economische) daklozen niet beschreven en/ of onvoldoende zichtbaar in de wijk. De raad is van mening dat het zinvol is een addendum aan het Masterplan MOBW op te nemen met daarin te beschrijven toekomstgerichte en digitale communicatiemiddelen. Deze communicatiemiddelen zijn zinvol als onderdeel van het monitoren van de uitvoering van het beleid. De raad uit haar zorg in hoeverre doelgroepen als verstandelijk gehandicapten, anderstaligen, de groep ongedocumenteerden en mensen die moeite hebben met het verwerken van schriftelijke informatie wel voldoende aandacht krijgen.

Uitgangspunt 2: Focus op tijdelijkheid en 'housing first'.

Geen aanvullingen, omdat de beschreven doelgroep niet meer onder de WMO, maar onder de WLZ valt.

Uitgangspunt 3: Inzet op tijdelijke woonmogelijkheden.

Voor de beschreven doelgroep is de huidige woningmarkt niet toereikend vanwege een groot tekort aan betaalbare woningen. Inzet van hotels zijn is gedurende de corona crisis beperkt. Sloop- en renovatiewoningen zijn er ook nauwelijks. Achterblijvend aanbod van sociale huurwoningen is voorlopig een feit vanwege het huidige beleid van de rijksoverheid. Door dit beleid worden woningcorporaties enerzijds gedwongen om sociale huurwoningen te verkopen en anderzijds worden de corporaties onderworpen aan een verhuurdersheffing. Beide maatregelen dienen te worden gestopt om zodoende het aanbod van sociale huurwoningen op peil te brengen en om de corporaties financiële ruimte te geven voor het bouwen van een gevarieerd aanbod van huurwoningen. Andere mogelijkheden zijn goede kwalitatieve containerwoningen, het inzetten van prefab woningen en het kijken naar de mogelijkheden van spreiding in de regio buiten Amsterdam, zoals ook genoemd in de nota. Als laatste adviseren wij een actieve acquisitie van andere leegstaande gebouwen voor tijdelijke huisvesting.

Uitgangspunt 4: Speciale aandacht voor economische daklozen, dakloze jongvolwassenen en gezinnen met kinderen.

De urgentie om deze groepen te helpen wordt onderkend, maar onvoldoende uitgewerkt in dit Masterplan. Er is in de afgelopen jaren sprake van een toenemende internationale toestroom vanuit de EU en van veel jonge moeders tot 23 jaar. Amsterdam doet veel om deze groepen op te vangen. Maar het probleem zou niet alleen binnen de G4, maar ook op rijksniveau aangepakt moeten worden. Dat laatste is helaas onvoldoende tot uiting gekomen in bijvoorbeeld de recente verkiezingsprogramma's. Daarom adviseert de raad de gemeente dringend om speerpunten te formuleren vanuit de lobby op een sterke gezamenlijke aanpak van de G4. Want anders is de aanpak te lokaal en de financiële draagkracht van Amsterdam staat al behoorlijk onder druk. Wij vrezen dat bij een te lokale aanpak de genoemde ambities en beoogde resultaten sterk onder druk komen te staan.

Uitgangspunt 5: Zelfregie als uitgangspunt.

Wat betreft dit punt wil de raad graag benadrukken dat alle mensen zich welkom voelen en ook dat hun tijdelijke huisvesting bijna net als thuis voelt.

Uitgangspunt 6: Inzet van ervaringsdeskundigheid.

Dit bevordert de herkenbaarheid van de problemen en het inrichten van het ondersteuningsaanbod ten behoeve van de doelgroep. De raad ziet dit als een positieve impuls en hoopt dat daar ook geld voor wordt vrijgemaakt voor een passend beloningssysteem (zowel betaald werk als een goed vrijwilligersbeleid).

Uitgangspunt 7: Integrale aanpak vanuit directies Zorg, Wonen en Werk en Participatie en Inkomen.

Een integrale aanpak, zoals beschreven, sluiten wij ons bij aan. Een betere samenwerking (ook digitaal) is van groot belang. Maar het is ook noodzakelijk dat Amsterdam hierin samenwerkt met de regiogemeentes en de G4. De aanpak van dakloosheid zou op landelijk niveau ook een hogere prioriteit moeten krijgen met als doel versneld bouwen voor alle inkomensgroepen en daklozen maar ook de groep 'ongedocumenteerden'. Door de integrale aanpak wordt samenwerking en hopelijk ook de communicatie en vroegsignalering voor genoemde groepen verbeterd. Dit vereist ook een verbeterde ICT infra voor de genoemde diensten met aandacht voor de privacy van de doelgroepen.

Uitgangspunt 8: Doorcentralisatie in samenwerking met de regio.

Geen toevoeging, want wij onderschrijven de genoemde zaken.

Stedelijke
Wmo-Adviesraad Amsterdam

*Hoofdstuk 3: Conclusie.

Het doet de stedelijke WMO-Adviesraad Amsterdam deugd dat er in dit Masterplan doordachte ideeën worden beschreven en dat er samenwerking met andere regiogemeentes, hulpverleningsinstanties en diensten worden genoemd waar nodig. Verder onderschrijven wij dat de Buurteams een grotere rol toebedeeld krijgen, waardoor er hopelijk een fijnmazige en toegankelijke hulpverlening mogelijk wordt.

Echter de beoogde doelstellingen en de te behalen resultaten kunnen alleen worden gerealiseerd in geval van een fatsoenlijke financiering (door de overheid), politieke wil en met draagvlak vanuit de burger en vanuit de buurt en de wijken.

Taboe doorbreken door middel van adequate communicatie is daarom een must. Dakloosheid moet net zoals andere taboes (bijvoorbeeld armoede) worden doorbroken. Hierin speelt een goede communicatie een grote rol.

Met vriendelijke groet,

Namens de WMO-Adviesraad Amsterdam,

Dhr. J.L. Badal (voorzitter)